

BŁĘDY MŁODEGO KIEROWCY

Etap edukacyjny: wiek 10-15 lat

Cel ogólny: zaznajomienie młodzieży z odpowiedzialnym zachowaniem na drodze.

Cele szczegółowy: poszerzenie wiedzy z zakresu prawidłowych zachowań w ruchu drogowym, kształtowanie umiejętności i prawidłowości zachowań oraz rozpoznawanie prawidłowych reguł postępowania w czasie uczestnictwa w ruchu jako kierowca, pasażer lub pieszy, rozwijanie myślenia przyczynowo-skutkowego w aspekcie zagrożeń w ruchu drogowym.

Po lekcji uczeń:

- jest zapoznany z definicjami związanymi z prawidłowymi zachowaniami uczestnika ruchu,
- potrafi wymienić nieprawidłowe zachowania w ruchu drogowym,
- zna obowiązki i zakazy dotyczące uczestników ruchu drogowego,
- rozumie potrzebę odpowiedzialnego uczestnictwa w ruchu drogowym.

Metody nauczania: rozmowa nauczająca, prezentacja (pokaz animowany), praca indywidualna i zespołowa.

Techniki pracy (środki dydaktyczne): burza mózgów (przykłady pytań), film animowany (GDDKiA), kalambury, quiz.

Przebieg zajęć:

- 1) Rozmowa z uczniami o prawidłowych zachowaniach na drodze:
 - a) Co to jest ruch drogowy?
 - b) Kto tworzy ruch drogowy?
 - c) Dlaczego powstają zdarzenia drogowe?
 - d) Kto ponosi odpowiedzialność za konsekwencje wypadku drogowego?
 - e) Jak myślisz, kto najczęściej powoduje zagrożenie w ruchu drogowym?
 - f) Z czego wynika nieprawidłowe zachowanie młodych osób w ruchu drogowym?
 - g) Co to jest brawura?
- 2) Omówienie zasad w ruchu drogowym związanych z odpowiedzialną postawą uczestnika ruchu na podstawie Prawa o ruchu drogowym oraz przekazanie istotnych definicji dla uczniów do zapisania w zeszycie w formie notatek:
 - a) Jako uczestnik ruchu musimy zawsze zachowywać ostrożność oraz zasadę ograniczonego zaufania. Musimy uważać na siebie i innych, podejmując konkretne decyzje w ruchu drogowym. Dodatkowo, w niektórych sytuacjach musimy być szczególnie uważni, np. na przejściu dla pieszych czy na skrzyżowaniach. To znaczy, że

musimy się bardzo koncentrować i uważać, abyśmy swoim zachowaniem nie spowodowali zagrożenia dla samych siebie oraz dla innych uczestników ruchu drogowego.

- b) Pieszym zabrania się wchodzenia na jezdnie bezpośrednio zza przeszkody, pojazdu, przed nadjeżdżający pojazd, biegania i przebiegania przez jezdnię, korzystania z urządzeń mobilnych podczas wchodzenia i przechodzenia przez jezdnię, w tym przez przejście dla pieszych.
 - c) Kierowcy pojazdów (czyli samochodów, rowerów, hulajnóg elektrycznych i innych urządzeń transportu osobistego) mają określone obowiązki w ruchu drogowym. Podstawowym jest przestrzeganie prędkości bezpiecznej. To jest prędkość, która gwarantuje kierowcy i pozostałym uczestnikom ruchu zachowanie odpowiednio wysokiego poziomu bezpieczeństwa w konkretnym miejscu na drodze. Jest to zależne od warunków otoczenia (przeszkody, oświetlenie, opady deszczu) oraz stanu w jakim się znajdujemy (fizycznego – np. sprawności ruchowej i psychicznego – np. zmęczenia).
 - d) Kierowcom zabrania się m.in.: manewrowania z przekroczeniem prędkości bezpiecznej, przekraczania prędkości dopuszczalnej, wyprzedzania i omijania na przejściach dla pieszych, jazdy pod wpływem substancji psychoaktywnych, używania klaksonu lub dzwonka bez uzasadnionej potrzeby, czy zanieczyszczania drogi.
- 3) Film GDDKiA – odtworzenie filmu pn. „Błędy młodego kierowcy”.
- 4) Pytania kontrolne do uczniów:
- a) Dlaczego ich zdaniem, popisywanie się (tzw. "szpan") na drodze jest fajny? (należy wprost zachęcić młodzież do aktywnej rozmowy, mogą czuć się zakłopotani z odpowiedzią na to pytanie, dlatego rolą nauczyciela będzie tu także podpowiadanie sugestywne).
 - b) Czy potrafią wskazać nieprawidłowe zachowania głównego bohatera filmu?
- 5) Rozdanie uczniom quizu nr 1 – do rozwiązania grupowego – maksymalnie po 5 uczniów w grupie. Po rozwiązaniu przez wszystkie grupy, losowe pytania nauczyciela dla każdej z grup z prośbą o argumentację, dlaczego uczniowie udzielali takiej, a nie innej odpowiedzi. Nauczyciel wskazuje poprawne odpowiedzi zgodnie z załączonym kluczem odpowiedzi (wyjaśnieniem odpowiedzi prawidłowej). Uwaga, quiz na tych zajęciach wymaga bardzo dużego zaangażowania merytorycznego nauczyciela oraz jego wiedzy z psychologii transportu. Należy go rozwiązać bardzo sumiennie i bez pośpiechu, zwracając uwagę na prawidłowe postawy w ruchu drogowym.
- 6) Rozdanie uczniom quizu nr 2 – do rozwiązania indywidualnego – nauczyciel wybiera ucznia do odpowiedzi. W razie wątpliwości lub nieprawidłowo wskazanej odpowiedzi, nauczyciel argumentuje prawidłową odpowiedź.
- 7) Rozpoczęcie gry w kalambury. Losowy dobór uczniów prezentujących minimum 10 wybranych haseł z 30 dostępnych. Należy przedstawić przynajmniej 3 hasła za pomocą gestów, 4 w formie rysowanej oraz 3 w formie skojarzeń słownych. Odgadywane hasła nie mogą się powtórzyć. Zaleca się pytanie uczniów o preferowaną przez nich formę przekazu hasła.
- 8) Powtórzenie i utrwalenie poznanych zasad w ruchu podczas podróży pieszej z uwzględnieniem znaku drogowego:
- a) Co to brawura?

- b) Co to jest prędkość bezpieczna?
 - c) Co to znaczy „być odpowiedzialnym” w ruchu drogowym?
 - d) Czego nie wolno nam robić jako pieszym?
 - e) Czego nie wolno nam robić jako kierującym pojazdami, np. hulajnogą elektryczną?
- 9) Konwersatorium – wyjaśnianie wątpliwości prawidłowego i nieprawidłowego zachowania na drodze w sytuacji zagrożenia lub zaistnienia wypadku drogowego (bieżące udzielanie odpowiedzi uczniom, którzy mają jeszcze jakieś pytania do omawianego zagadnienia).
- 10) Zadanie indywidualne do rozwiązania opisowego: opisać i podać argumenty, jak byście się zachowali w grupie 8 rówieśników, którzy chcą pojechać do centrum miasta/miejscowości na wieczorną imprezę na 4 hulajnogach elektrycznych? O czym trzeba pamiętać?

Załączniki:

- 1) Film pn. „Błędy młodego kierowcy”
- 2) Kalambury
- 3) Quiz nr 1 – w wersji kolorowej (np. do prezentacji w klasie za pomocą projektora)
- 4) Quiz nr 1 – w wersji czarno-białej (materiał pomniejszony do wydruku)
- 5) Quiz nr 2 - w wersji kolorowej (np. do prezentacji w klasie za pomocą projektora)
- 6) Quiz nr 2 – w wersji czarno-białej (materiał pomniejszony do wydruku)

Prawidłowe odpowiedzi:

Quiz nr 1:

1. B - środek mający wpływ na funkcjonowanie naszego organizmu
2. A - 0,2 - 0,5 promila we krwi
3. A - > 0,5 promila we krwi
4. C - wszystkich, w tym rowerów, hulajnóg itp.
5. C - gdy zauważymy, że w stanie nietrzeźwym wsiada do auta (odpowiedź subiektywna, ale odp. C najważniejsza)
6. A - korzystać z telefonu używając go w ręce, przewozić pasażera - z wyjątkiem dzieci do 7 lat w specjalnym foteliku, przejeżdżać wzdłuż przejścia dla pieszych, zaśmiecać drogi
7. B - jechać do 20 km/h, ale tylko samodzielnie
8. C - taka prędkość, która w danym momencie, w danych warunkach atmosferycznych, ruchu samochodowym, określonej widoczności i widzialności oraz przy mojej aktualnej dyspozycji - pozwoli mi na właściwe reagowanie i bezpieczne prowadzenie i zatrzymanie pojazdu
9. A - to przekraczanie prędkości bezpiecznej
10. B - niewłaściwy czas reakcji, wydłużona droga hamowania, zmniejszenie pola widzenia
11. B - na chodniku i drodze dla pieszych, przy zachowaniu ostrożności
12. C - w końcu może sam decydować o tym, jak porusza się w ruchu drogowym (odpowiedź subiektywna)
13. C - jeśli będziesz tak dalej jeździć, możesz zginąć ty, ja oraz ktoś zupełnie nam nieznan, np. w samochodzie, w który uderzymy lub w pieszego, który przechodzi na pasach – wiesz,

jaka to będzie tragedia dla naszych rodziców? ja już nie chcę z Tobą jeździć, bo po prostu się boję.

14. A - w rzeczywistości koniec gry może oznaczać śmierć kierowcy
15. B - chęć popisania się, że ja potrafię jeździć szybciej, zwinnie niż pozostali
16. A - bo jest to zakazane oraz wiemy, że przeginaliśmy i jest to dla nas przyjemne
17. B - jest to mój rówieśnik, który ma już takie możliwości, a ja jeszcze nie (odpowiedź subiektywna)
18. B - nieważne, czego ode mnie chcą, najwyżej zginę
19. A - uniemożliwia usłyszenie zbliżającego się pojazdu uprzywilejowanego
20. A - bo brak im doświadczenia i dostatecznej wyobraźni konsekwencji złych decyzji na drodze

Quiz nr 2:

1. B - jazda dwoma pasami ruchu, nieprawidłowe trzymanie rąk na kierownicy, rozproszenie głośnym słuchaniem muzyki, brak ostrożności w czasie jazdy, możliwy stan po spożyciu alkoholu, brak kontroli nad zachowaniem pasażerów, być może zbyt szybka jazda
2. B - będę współuczestniczył w ruchu drogowym z innymi jego uczestnikami, a nie kontrolując pojazd mogę, wyrządzić krzywdę sobie i innym (w tym pasażerom)
3. A - pasażer nie jest zapięty w pasy bezpieczeństwa
4. B - kilkunastokrotnie
5. B - nie powinienem prowadzić pojazdu
6. B - nie, taki alkomat nie określi dokładnego stężenia alkoholu we krwi
7. A - wydłuży ten czas o około 0,5 sekundy
8. A - 75 m
9. B - 40 m
10. A - będzie ciężko ranny (istnieje 60% prawdopodobieństwo, że nie przeżyje)
11. B - 20 km/h
12. A - z prędkością chodu pieszego, gdy nie ma drogi dla rowerów lub na jezdni dopuszczalna prędkość jest wyższa niż 30 km/h
13. B - tylko mając zestaw głośnomówiący
14. A - w terenie zabudowanym i gdy możemy oślepić pojazd jadący z przeciwka oraz będący przed nami
15. A - przewozić innej osoby
16. A - jadąc 3 sekundy dalej od pojazdu przed nami
17. B - nie
18. B - ustępujemy pierwszeństwa pieszym znajdującym się na przejściu i na nie wchodzącym
19. A - kierującemu zabrania się korzystania podczas jazdy z telefonu wymagającego trzymania słuchawki lub mikrofonu w ręku
20. B - 45% w dzień i 30% w nocy